

1. 6. 2012

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Epidemie procesní nehospodárnosti

Nejvyšší soud ČR vloni ve sbírce svých rozhodnutí a stanovisek publikoval rozhodnutí Vrchního soudu v Praze[1], které se odchýlilo od dosavadního výkladu §9 odst. 3 písm. r) bodu 6 o.s.ř. Podle tohoto ustanovení nejsou krajské soudy příslušné jako soudy prvního stupně v podnikatelských sporech o peněžité plnění, ve kterých žalovaná částka nepřevyšuje 100.000 Kč; ke sporům do 100.000 Kč jsou tedy příslušné okresní soudy, ke sporům nad 100.000 Kč už soudy krajské.

Uplatňuje-li se však jednou žalobou více plnění s různým skutkovým základem (např. více faktur z jednotlivých kupních smluv uzavíraných v rámci pravidelného obchodního styku), vyvstává otázka, zda pro účely určení věcné příslušnosti brát v potaz pouze celkovou výši žalované částky, nebo zda zkoumat příslušnost u každého jednotlivého plnění zvlášť.

Soudci se v rozporu s dosavadní judikaturou Vrchního soudu v Olomouci přiklonili k názoru, že podmínka věcné příslušnosti má být posouzena u každého jednotlivého nároku zvlášť. Ty nároky, které podmínku věcné příslušnosti u daného soudu nesplní, je pak třeba vyloučit k samostatnému řízení. Rozhodnutí následně začaly následovat soudy nižších stupňů a i v již dříve zahájených řízeních, v nichž bylo naráz uplatněno např. několik pohledávek nad sto tisíc a několik pohledávek nižších, došlo k předložení věci vrchnímu soudu k rozhodnutí o věcné příslušnosti dle § 104a odst. 2 o.s.ř.

Nová tendence je snad šetrnější k právu na zákonného soudce, k jehož obejití by jinak mohlo dovednou kumulací žalobních nároků dojít. Především však představuje nadměrnou zátěž pro účastníky řízení i samotné soudy. Důvodem, proč se nároky s různým právním základem ocitají v jedné žalobě, je totiž zpravidla jejich podobnost nebo skutková souvislost. Bude-li však mezi těmito nároky vedena umělá čára dle jejich výše, přinese to nejen dvojí náklady se zahájením řízení, účastí na soudním jednání, předkládání mnohdy totožných důkazů atd., nýbrž i zdvojené nároky na kapacitu soudů – a další zpomalení jejich činnosti.

K problematice spojování skutkově a právně obdobných věcí týchž účastníků se přitom nedávno vyjádřil i Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 8.9.2011, sp. zn. II.ÚS 2013/10. V kontextu nařizování exekuce podrobil kritice postup, kdy byly jednotlivé nároky uplatňovány zvlášť s cílem navýšení nákladů řízení hrazené povinným. Dovodil, že je vždy nutné zvažovat, zda skutkově a právně obdobné věci týchž účastníků, které k příslušnému soudu nebo soudnímu exekutorovi napadnou, z důvodů procesní ekonomie nespojit a tento postup, kterým se šetří procesní náklady jak na straně účastníků řízení, tak na straně soudů a exekutorských úřadů, označil za nanejvýš žádoucí. Spíš než

názor Vrchního soudu v Praze by tedy Ústavní soud patrně podpořil spíše dřívější judikaturu, která spojování věcí nebránila.

Navzdory tomu všechny případy z naší praxe, které byly zažalovány dle dřívějšího výkladu citovaného ustanovení, nyní čekají na přezkum věcné příslušnosti některým z vrchních soudů. Rovněž žaloba na uhrazení několika faktur pod 100.000 Kč, jejíž suma v celkovém součtu tento limit převyšuje, kterou jsme již dle nového výkladu podali u okresního soudu, byla tímto soudem – možná ve snaze nelogický výklad zvrátit, možná ve snaze ušetřit si práci – postoupena vrchnímu soudu s návrhem, že o věci má rozhodovat krajský soud. O žádném z těchto případů nebylo ani po bezmála půl roce rozhodnuto; vzhledem k množství věcí, kterých se sporný výklad týká, se tomu snad ani nelze divit.

Po neuvážlivém sjednocení judikatury tak obecné soudy zachvátila epidemie procesní nehospodárnosti, kdy tyto místo aby poskytovaly ochranu práv účastníků řízení, zaměstnávají se nesmyslnými procesními komplikacemi. Dostane-li se spor o výklad ustanovení o věcné příslušnosti před Ústavní soud, je pravděpodobné, že rozhodne v intencích své dosavadní judikatury a výklad vrátí do starých kolejí. Do té doby se však účastníci soudních sporů zřejmě ještě mají na co těšit.

Mag. iur. Pavla Kratochvílová

Mgr. Jakub Tomšej

[CMS Cameron McKenna v.o.s.](#)

Na Poříčí 1079/3a
110 00 Praha 1

Tel: +420 296 798 808

Fax: +420 221 098 000

e-mail: Prague@cms-cmck.com

[1] Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 18.11.2010, sp.zn. Ncp 2505/2010

Další články:

- [Nepřavomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)
- [Novela zákona o spotřebitelském úvěru: zásadní regulatorní přelom, který změní finanční trh i praxi poskytovatelů spotřebitelských úvěrů](#)
- [Regulace cen taxislužby v roce 2026: co se mění a jaké mají obce možnosti?](#)
- [Jaké klíčové změny přináší návrh novely stavebního zákona?](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Novela zákona o pyrotechnice: likvidace profesionálů namísto zmírnění negativních vlivů](#)
- [Nový zákon o zbraních - hlavní a vedlejší držitelé a změny v posuzování zdravotní způsobilosti](#)